

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 1 18 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevri: P/f Sosialurin ©
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirtaksstjóri: Krisjan Dahl
Blaðfólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

Atkvøðið fyrri demokratinum

NÚ NÆRKAÐ valdagurin í stórum men tað skuldi staðið veljarum greitt nú, hvat valið snýr seg um. Tað snýr seg ikki bert um fólkating ella politisku viðurskiptini í Føroyum, soleiðis sum summi gera tað til.

TAD SNÝR seg ikki minst um, hvat menniskjasýni skal verða ráðandi í Føroyum. Her er stóran hjá javnaðarflokkinum greið. Vit virða øll fólk líka, og vit vilja berjast fyrri rættinum hjá hvørjum einstaklingi í hesum landi at framfæra sitt sjónarmið.

TAD SKAL sigast, at flestu flokkar í Føroyum hava somu áskoðan, tó við einum undantaki, og hetta undantak er fólkaflokkurin. Tað er lætt at leita upp, hvørja virðing hesin flokkur hevur fyrri sínum medmenniskjum, um vit bert hyggja at bókinu »Stavnurink«, sum fólkaflokkurin gav út undan seinasta vali. Ein rættiliga fittur partur av hesi bók verður nevniliga nýttur til at gera gjøldur burtúr privatpersónum, sum á fundum og aðrastaðni hava gjørt vart við eina hugsan, sum ikki hóvar flokkinum. Ikki bert tað. So lágt er hesin flokkur komin, at hann enn tá ger gjøldur burtúr út-sjóninni á fólk. Sum t.d. tá sagt varð um navngivnan persón, sum hevði húðsjúku í andlitinum, at hann »hefur tann heiður at vera líka komiskur, sum hann sær út«. Hetta er bert eitt dømi av mongum, men er tó nóg mikið at siga, hvussu fólkaflokkurin metir síni medmenniskju.

AT HETTA e rein miðvísur politikkur, váttað fólkatingslimurin hjá fólkaflokkinum í Politiken 11. mars 1984, tá hann sigur um friðarrørsluna: »Sá har jeg også fået den latterliggjort...«

EIN ONNUR váttað liggur í tí, tá blaðstjórin hjá fólkaflokkinum nakað herfyri kallaði eina suðurafrikanska apartheidmótstøðukvinnu »svartan rasist«, tí hon hevði kallað teir hvítu í Suðurafrika fyrri »sum«, sum merkir nakað tað sama sum rakk og pakk. Hetta eru bert nøkur av teimum ókvæmisorðum, sum blaðstjórin sjálvur hevur nýtt um annarleiðshugsandi í Føroyum. Men tað er sjálvsagt munur á harrafólki og undirmenniskjum.

SØGAN ER full av dønum um, hvat einlík vanvirðing av medmenniskjum førir við sær. Eitt

gott dømi er tað, sum hendi í Nazitysklandi. Har fingur jødarnir skuldina fyrri allar verðins ólukkur eins og »sosialistar« fáa tað í dag. Og ein liður í hesum politikki var eisini at háða jødarnar bæði í orðum og verki. Meðan fólkaflokkurin í síni bók ger grin burtúr úr búkinum hjá onkrum vinstrahallum, gjørdur nasistarnir grin burtúr úr næsum hjá jøðnum!

HVØRJUM HENDA vanvirðing av medmenniskjum endaði við, fingur vit herfyri greitt lýst í skakandi sjónvarpsrøðini »Shoah«. Men eisini her vísir blað fólka-floksins sín kulda, tá tað varð lagt Sosialinum til last, at vit vóruð skakað av tí, vit sóu har og ávarðaðu imóti, at nakað slíkt skuldi sleppa at festa røtur aftur. Men formaðurin fyrri danska nasistaflokkinn segði eisini aftaná »Shoah«, at teir deyðu jødarnir »er totalt irrelevante for national-socialismen«.

VANVIRÐING FYRI minni verdum medmenniskjum fekk sama úrslit í Russlandi undir Stalin sum í Týsklandi undir Hitler. Báðir hava ábyrgd av tiggjutas milliönnum mannalívum. Og hví, tí tey fyrri teimum vóru »skrambul og grums« fyrri at nýta orðalagið í Dagblaðnum.

FÓLKAFLOKKURIN, nasistar og Stalin høvdu tað til felags, at teir rokna javnaðarrørsluna fyrri at vera teirra høvudsfigginda. Áður er víst á her í blaðnum, at skringarlagið hjá danska nasistablaðnum »Fædrelandet« móti javnaðarflokkinum tá, er stórt sæð tað sama, sum Dagblaðið nú í fleiri ár hevur nýtt móti javnaðarflokkinum.

STALIN roknaði eisini javnaðarrørsluna fyrri sín figginda, sum hann konsekvent kallaði »social-fasistar« eins og blaðið hjá fólka-flokkinum kallar okkum »vinstrafasistar«.

JAVNAÐARFLOKKURIN sær tað sum sína høvudsuppgevu at berjast móti slíkum tendensum, eisini á fólkatingi.

FÆR SLÍKUR politikkur høvðið fyrri seg her á landi, vita vit, at tað fer at verða enn óliviligari her á landi við tí ágangi, sum vit kunnu rokna við frá hesum monnum.

TÍ ER valið lætt, og tað er at atkvøða fyrri tí flokki, sum hevur verið høvudsfiggindi hjá størstu demokratisku rørslum í hesi øldini.

Fólkatingsvalið týsdagin — ideologiskt system-skifti í Føroyum?

Eitt øðrvisi val enn nakrantíð fyrr! Hetta hava vit hoyrt so ofta fyrr, at fólk fellur tungt at fáa høpi burtúr hesum setningi.

Og tó vikur stóðan hesaferð í hvussu er á ein hátt frá. Orsøkin er einfalt, at tann nýggi fólka-floks-politikurin nú fyrstu ferð nakrantíð er komin til ávirkan, og kemur hann at fáa høvðið fyrri seg, hava vit alla grund til at stúra fyrri gongdini í Føroyum í teim ókomnu tíðum.

Fyri at skilja henda politikk, nýðist tú at skrúva klockuna 50 ár aftur í tíðina fyrri síðani at flyta teg niður í Miðeuropa. Hesin politiski og menniskjaligi tendensur hevur ongantíð verið sæddur norðanfyrri dansk-týska markið og liggur so óhugnaliga langt burtúr frá tí livsuppfatan, sum føroyingar allar dagar hava kent seg til.

Hann miðar beinleiðis imóti at framdraga tey mest primitivu og óndsinnaðu instinkt, sum finnast í mannasálini við tí klára málsetningi at tiltinga sær makt yvir øðrum. Og tað er júst hesin privati maktpolitikkur, sum er fyrsta eyðkenni hjá fólka-floks-umboðnum.

Harafurtat siglir hann undir fólkskum flaggi, við tað at hann í einum reinum myrkaspæli fram-

setir seg sjálfan sum politiskan garant móti eini kommunistaræðslu, sum hann sjálfur hevur upp-diktað burtúr friari luft.

Og ikki minst hevur hann skatt undømi okkara heilt út um Skandinavii við nøkrum sjónarmiðum, sum allur Vesturheimurin klárt vil kalla fyrri menniskja-óverduga.

At hesin politikkur fær eitt umboð á lótingi av 32 er til at liva við. Og at hann — einans av tí tilvild, at javnaðarflokkurin heilt undirmetti styrkina av honum — ta einu ferðina fekk umboð á Christiansborg er kanska eisini til at liva við.

Men um hann hesaferð skuldi blivið afturvaldur, eftir at hava prógvað at henda sjúkliga tankagongd í ramasta álvara skal umsetast til veruligan politikk, ja, tá er stóðan onki minni enn álvarslig.

Tá fara fólk av álvara at venja seg við henda politikk, júst sum tey so við og við hava vant seg til tað nýggja Dagblaðið frá tí at Knút Wang legði frá sær og fram til dagin í dag.

Og tá hava vit ein grundaðan ótta fyrri einum ideologiskum systemskifti í føroyskum politikki, kanska longu til eitt komandi lótingsval.

So ideologiskt sæð er

valið helst størsta uppgerð síðani tjóðskaparstríðið í 1945-46, og tað verður ein svárur ósigur fyrri tí síndri av borgarlíggum demokrati, vit hava í hesum samfelag, um fólka-floks-umboðið verður sitandi um eina viku.

Og verður tað ikki javnaðarflokkurin, sum ger hetta skitna arbeiði, so verður tað ikki gjørt; hetta er sára lætt at ávísar frá hvat bløðini skriva og serliga hvat tey ikki skriva.

Tjódveldisflokkurin stendur upp undir háls í arbeiði at troka egna fólk at stýra teimum mál-søkjum, aðrir hava yvir-tikið fyrri hann; so har er litið yvirskot til annað.

Og hinir flokkarnir venda bert deyya oyrað til, tá teir annars ikki beinleiðis taka undir við fólka-flokspolitikkinum, soleiðis sum vit sóu tað í fjór í spurninginum um Suðurafrika.

So javnaðarfólk kring landið alt fara at seta alla sína politisku prestisju inn uppá at vit hava styrki og vilja at steðga hesum avskeplaða politikki.

Og tað skal gerast einaferð med alla aðrenn hann annars steðgar okkum!

d.

Lántir fjarðar

(viðmerking til
Jákup Lindenskov)

Satt at siga hevði eg ikki ætlað at lagt meg út í valstríðið, men eftir at hava hoyrt Jákup Lindenskov í valsendingini leygarkvöldið, eru nakrar viðmerkingar neyðugar.

Jákup Lindenskov, ið umboðaði javnaðarflokkinn í valsendingini, nýtti ein stóran part av tíð síni at greiða Føroya fólk frá tí nógva, sum hesi farnu trý árin er hent á sosiala økinum. Og rætt er tað, at nógv er hent á sosiala økinum hesi trý árin!!

Men tá Jákup Lindenskov, umboðandi javnaðarflokkinn, nýtir so stóran part av valsendingini til

júst at tosa um fram-burðin á sosiala økinum, so er tað eyðsæð gjørt fyrri at lurtarin (veljarin!) skal sita eftir við tí sannfæring, at tað er javnaðarflokkurin, sum eigur heiðurin av hesum og sostatt uppi-borið veljarans atkvøðu.

Men soleiðis er veruleikin bara ikki! Hetta veit eisini tann, sum fylgt hevur bert eitt litið sindur við í politikki tey seinastu árin.

Men tá talan er um at skaffa sær atkvøður, verður mangt nýtt — eisini at pynta seg við læntum fjaðrum!

KRF-flokkurin
hildið lyftið

Alt tað familjupolitiska,

sum Jákup nevndi, er beinleiðis fylgja av tí sum Kristiligi Fólka-flokkurin gav lyfti um við seinasta lótingsval — og sum hesin sami flokkur fekk fest í samgonguskjali! Her kann nevast t.d. longt barnsburðar-farloyvi, at heima-arbeidandi mammam við barnsburð skuldi koma undir dagpeningaskipan á hædd við hana, ið arbeiddi úti, at timalent skuldu verða tryggja dagpening í samband við barnsburð loka leingi sum tann fast-lønti og at barnastyrkur (ávis upphædd pr. barn) skuldi setast í verk.

Hvat upphæddini til barnastyrk pr. barn við-

